

Zprávy

ZA Doc. PhDr. SOŇOU
HERMOCHOVOU, CSc.

V posledním měsíci loňského roku, 2. prosince 2018, zemřela doc. PhDr. Soňa Hermochová, CSc., vysokoškolská pedagožka a zakladatelka hnutí sociálněpsychologického výcviku v Československu.

Narodila se 29. července 1932 v Praze ve smíšené česko-německé rodině. Byla dcerou profesora Jana Doležala, významného psychologa, zakladatele časopisu Československá psychologie a předsedy Československé psychologické společnosti. Měla se věnovat fyzice, ale ona se rozhodla jinak.

S. Hermochová vystudovala na katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde pak působila od roku 1957 jako asistentka.

Na katedře se věnovala praktickým aplikacím sociální psychologie. Ve druhé polovině 60. let byla její zásluhou zavedena sociální psychologie jako předmět do výuky, jeho významnou součástí bylo propojování s praxí. Soňa Hermochová aplikovala psychologii do mnoha oblastí, jako jsou obchod, nápravná výchova, působení sociálních kurátorů a manželského a předmanželského poradenství. Podstatně přispěla k rozvinutí těchto aplikací, jejich teoretických základů a k praktickému zaměření studia psychologů.

V roce 1966 stážovala v USA a v Holandsku, kde se setkala se skupinovými metodami, tehdy výrazně se rozvíjejícími. Z nich pak čerpala ve své výzkumné i pedagogické činnosti. V roce 1970 jí však byl vysloven zákaz pedagogické činnosti.

Soňa Hermochová založila v Československu hnutí sociálněpsychologického výcviku (SPV), které vychází z osobní prožitkové zkušenosti a zároveň je propojeno s teoretickými poznatky. Po roce 1990 založila českou pobočku Partners for Democratic Change. V letech 1991–1997 vedla katedru psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a v letech 1994 až 2000 byla proděkanou pro zahraniční vztahy FF UK.

V roce 1996 byla spoluzakladatelkou Asociace trenérů sociálněpsychologického výcviku a podílela se na realizaci řady seminářů a tréninků pro psychology i další zájemce. Aktivně se angažovala rovněž v projektu „Dokážu to!“, v němž se zaměřila na aplikaci sociálněpsycho-

logických metod do výchovně vzdělávací oblasti Osobnostní a sociální výchova.

Doc. PhDr. S. Hermochová, CSc., je autorkou řady publikací. Šest obsáhlých svazků jejích učebních textů z osmdesátých a devadesátých let bylo rychle rozebráno. Významným přínosem jsou i další publikace, např. Hry pro život (I., II., 1994), Hry pro dospělé (2004), které nadále vycházejí. Její vybraná bibliografie je přílohou tohoto nekrologu.

Od roku 2009 byla členkou pedagogického sboru Vysoké školy aplikované psychologie v Terezíně. Byla také členkou redakční rady časopisu Aplikovaná psychologie / Applied Psychology. Působila jako docentka, hlavní autor a garant sociálně psychologického výcviku. Nepřetržitě předávala své zkušenosti z výcviků a byla mentorkou uplatňování SPV ve výuce. Vedla psychologickou poradnu pro vysokoškolské studenty, poskytovala však poradenství a konzultace i zaměstnancům školy a obyvatelům Terezína. Vysoká škola aplikované psychologie uspořádala 19. října 2017 konferenci SPV k jejímu významnému životnímu jubileu – 85 let. Konference se setkala s velkým zájmem přednášejících i účastníků, z nichž velkou část tvořili její žáci z Čech i ze Slovenska.

Jaromír Janoušek k příležitosti konference SPV napsal pro Soňu Hermochovou Laudatio, které zde již nemohl osobně přednést, neboť bohužel 10. října 2017 zemřel. Jeho Laudatio bylo na konferenci předneseno a stalo se součástí konferenčního sborníku.

Od S. Hermochové jsme se učili kreativitě, naslouchání druhým i metodám zážitkového učení. Byla mimořádným pedagogem, který v praxi překonával představu, že zkušenost je nesdílitelná. Učila své následovníky přenášet zkušenosti zprostředkováním zážitku pomocí promyšlených her, modelových situací a jejich analyzováním a reflexí.

Zanechala v každém z nás, kdo jsme ji znali, výraznou stopu také svým vlastním životem. Pozitivní vztah k lidem, snaha pomáhat, etika a slušnost byly každodenní součástí jejího života. Na počest S. Hermochové se vedení Vysoké školy aplikované psychologie, která byla jejím druhým akademickým působištěm, rozhodlo umístit její bustu v aule, nesoucí její jméno.

Soňa Hermochová pro nás zůstává příkladem a inspirací svým charakterem, lidskostí, smys-

lem pro spravedlnost a občanskou statečnost. Byla oblíbená všemi studenty i kolegy, stejně jako personálem školy. Už teď nám chybí. Svět je však možná alespoň o kousek lepší, než když na něj přišla a za to jí zvláště děkujeme.

Čest její světlé památce.

Š. Medzihorský

VYBRANÁ BIBLIOGRAFIE

- Hermochová, S., Vaňková, J. (2014): Hry pro rozvoj skupinové spolupráce. Praha: Portál.
- Neumann, J., Hermochová, S. (2014): Nejlepší hry do kapsy. Praha: Portál.
- Hermochová, S. (2006): Teambuilding. Praha: Grada.
- Hermochová, S. (2005): Skupinová dynamika ve školní třídě. Kladno: AISIS.
- Uhlář, P., Hermochová, S., Byčkovská, J., Hošek, P. (2005): Vybrané psychické charakteristiky skupiny úspěšných zaměstnanců. *Psychologie v ekonomické praxi*, 40, 3/4, 97-108.
- Hermochová, S. (2004): Hry pro dospělé: komunikace a vytváření skupin, poznávání, vcítění a sebezpozování, hry pro rozvoj skupiny, téma jako základ interakce. Praha: Grada.
- Hermochová, S., Neumann, J. (2003): Hry do kapsy: sociálně psychologické, motorické a kreativní hry (1. – 4. díl). Praha: Portál.
- Hermochová, S., Neumann, J. (2004): Hry do kapsy: sociálně psychologické, motorické a kreativní hry (5. – 6. díl). Praha: Portál.
- Uhlář, P., Hermochová, S. (2001): Poznávání psychologických charakteristik jedinců a skupin v hospodářských organizacích. In: Gillernová, I., Mertin, V. (Eds): *Psychologické problémy člověka v měnícím se světě I*. Praha: Karolinum, 49-56.
- Hermochová, S., Vaněková, D. (2001): Stručná historie a současnost. In: Komárková, R., Slaměnik, I., Výrost, J. (Eds.): *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada, 11-21.
- Uhlář, P., Hermochová, S., Lukeš, M. (1999): Dotazník CPI-462: (jeho smysl a stručná charakteristika, část 1.): *Psychologie v ekonomické praxi*, 34, 3/4, 119-130.
- Uhlář, P., Lukeš, M., Hermochová, S. (2000): Dotazník CPI-462: (jeho smysl a stručná charakteristika, část 2.): *Psychologie v ekonomické praxi*, 35, 3/4, 175-190.
- Hermochová, S. (1994): Hry pro život: sociálně psychologické hry pro děti a mládež (1. díl). Praha: Portál.
- Hermochová, S. (1995): Hry pro život: sociálně psychologické hry pro děti a mládež (2. díl). Praha: Portál.
- Vyskočilová, E., Hermochová, S. (1991): *Cvičení z pedagogické praxe*, 3: Interakční hry pro školní děti. Praha: Karolinum.
- Hermochová, S. (1991): Alfred Adler: Včera. Dnes? Zítřa? *Československá psychologie*, 35, 1, 77-81.
- Gillernová, I., Hermochová, S., Šubrt, R. (1990): *Zájmy vysokoškolských studentů*. Praha: Univerzita Karlova.
- Hermochová, S. (1989): *Metody aplikované sociální psychologie: sociálně-psychologický výcvik ve školním věku*. Bratislava: Dom techniky CSVTS.
- Hermochová, S. (1988): *Sociálně psychologický výcvik: Příručka pro vedoucí skupin*. Praha: SPN.
- Hermochová, S. (1987): *Jak vychovávat sám sebe: program psychologické přípravy pro partnerské vztahy*. Brno: Krajské kulturní středisko.
- Hermochová, S. (1964): *Základy soudní psychologie*. Praha: Ministerstvo spravedlnosti ČR a Právnický ústav.

KONFERENCE MEZINÁRODNÍ NEUROPSYCHOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V PRAZE

Ve dnech 18.–20. července se v Praze konal International Neuropsychological Society 2018 Mid-Year Meeting s mottem „Bridging Science and Humanity“. To zvýrazňovalo vztah neuropsychologických disciplín teoretických i praktických či klinických ke kultuře, sociálním aspektům života a humanitě vůbec, přičemž pražské mosty se staly inspirací. Tato akce se v různých zemích realizuje vždy půlročně mezi hlavními konferencemi INS ve Spojených státech amerických, kde má neuropsychologická společnost sídlo. Letošní setkání bylo vlastně prvním kongresem INS v Praze (dříve plánovaná konference v roce 2003 byla zrušena z důvodu událostí v září 2001 v USA). Zmíníme-li krátce historii INS, tak tato byla založena v roce 1967 a v současnosti má 4300 členů ze 60 zemí (více se lze dozvědět na www.the-ins.org).

Na konferenci participovaly z naší strany Česká neuropsychologická společnost a Neuropsychologická sekce Českomoravské psychologické společnosti.

Prezidentka České neuropsychologické společnosti, Lenka Krámská, byla také prezidentkou kongresu spolu s Keithem Yatesem, aktuálním prezidentem INS. O program a celkovou koncepci setkání se starali Yana Suchy a Petr Kulišťák. Na jeho organizaci se podíleli kolegy-